

GOVERNERJI PROTI PREDSEDNIKU

Kongres je obnovil napad na povelje predsednika Coolidge-a, da morajo državni in občinski uradniki nastopiti kot prohibicijski agenti in ovaduh. — Senator Robinson je označil akcijo predsednika kot neveljavno.

WASHINGTON, D. C., 25. maja. — Z obnovljeno silo je izbruhnil vihar v političnih krogih Washingtona, katerega je povzročilo eksekutivno povelje predsednika Coolidge-a, namreč, da morajo državni, okrajni in občinski uradniki sodelovati pri izvedenju prohibicijske postave.

Glavno točko je tvorila izjava senatorja Robinsona iz Arkansasa, za splošni narodni referendum glede prohibicije.

Senator Robinson je izjavil, da je večina ameriškega naroda za prohibicijo, a proti eksekutivni odredbi, ker je slednja neustavna, nepostavna in ker krši polnomoči in pravice posameznih držav. Rekel je nadalje, da bi ustvarili napačen vtis, če bi vprizorili splošno ljudsko glasovanje le v državah, ki so priznane mokre in da bi se moglo le potom splošnega narodnega ljudskega glasovanja določiti če želi narod prohibicijo ali ne.

Senator Robinson je poudarjal povsem odločno, da govori kot posameznik, ne pa za stranko, a kljub temu so pripisovali veliko važnost njegovim izjavam, ker je voditelj demokratov v senatu. Ta važnost je bila še povečana vsled resolucije, ki bi določala narodni referendum glede prohibicije.

V poslanski zbornici je vprizoril kongresnik Linthicum iz Marylanda oster napad na predsednikovo povelje, kljub poskusom republikanskih voditeljev in suhačev, da mu zavežejo jezik.

V Washingtonu prevladuje splošen vtis, da je predsednik podpisal povelje brez vsakega resnega razmisleka, ne da bi se zavedal posledic.

Eksekutivno povelje predsednika Coolidge-a, s katerim je avtoriziral uporabo državnih, okrajnih in občinskih uradnikov pri izvedenju prohibicije, je zelo razburilo governerje.

Pet governerjev se je odločno izrazilo proti povelju. Štirje so odobrili predsednikovo povelje. Governerji in uradniki sedmih nadaljnjih držav pa so sporočili, da so velike ustavne in postavne težkoče glede sodelovanja državnih, okrajnih in občinskih uradnikov pri izvedenju prohibicije.

Governerji petnajstih nadaljnjih držav so izjavili, da bodo še nadalje proučevali zadevo. Generalni pravdnik Californije Webb je izrazil svoje dvome glede postavnosti predsedniškega povelja.

Omalovaževanje državnih pravic so zasledili v tem povelju celo nekateri governerji, ki niso proti njemu. Tega mnenja je tudi governer Moore iz New Jersey.

— Najboljše je, če takoj razdelimo državo v zvezne okraje, — je rekel.

Proti odredbi so se izrazili governer Smith iz New Yorka, governer Richie iz Marylanda, Donahy iz Ohija in Pothier iz Rhode Island.

Governer Smith iz New Yorka, vodilni kandidat za demokratično predsedniško nominacijo leta 1928, je rekel, da ne vidi nobene postavne ovire proti povelju, a tudi nobene potrebe, da se ga izvede, ker je že sedaj dolžnost državnih in okrajnih uradnikov aretirati kršilce Volsteadove postave. Dostavil je, da hodi zvezna vlada po napačni poti.

Dva governerja pa sta neoporečno odobrila predsednikovo odredbo, in sicer governer Hammill iz Iowe ter governer Sorlie iz North Dakote.

Velikanska nesreča na Japonskem.

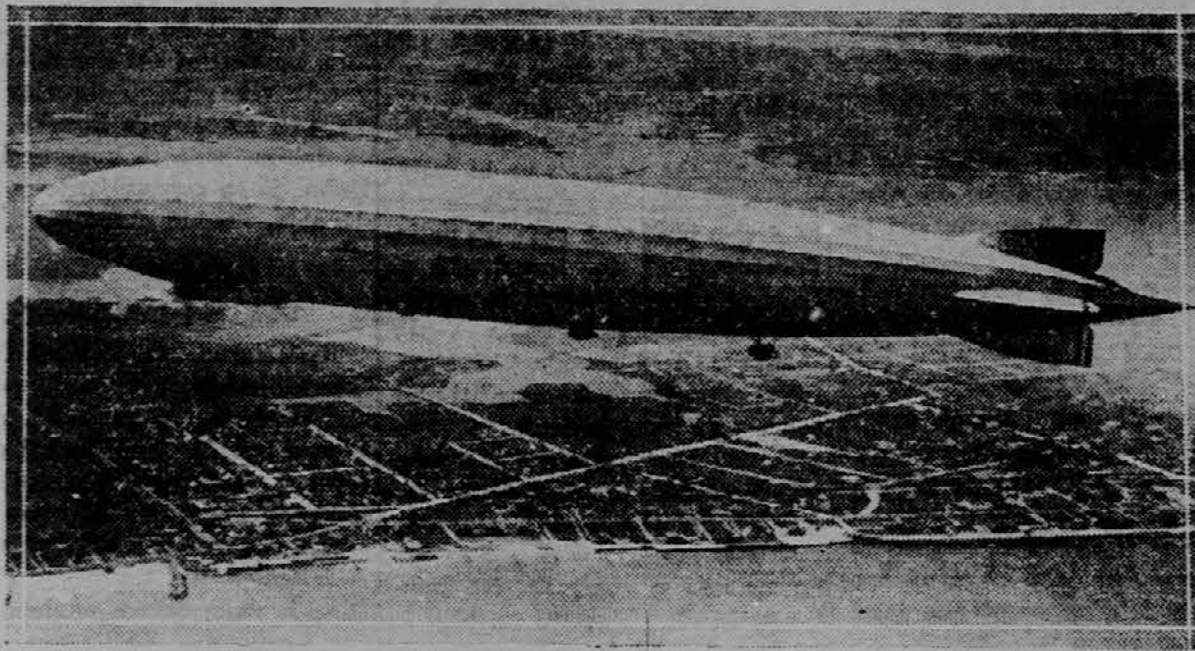
TOKIO, Japonska, 25. maja. — Soglasno s poročilom na tokijski list Niči-Niči je izgubilo v neki vasi Tokači province vsled preplave in izbruha ognjenika dvesto ljudi svoje življenje. Ognjenik so smatrali že dolgo leta ngaslim.

V poročilu se glasi nadalje, da je moralo dva tisoč japonskih kmetov pobegniti v gore, ko je stopila po izbruhu ognjenika preko brgov reka Kambetsu.

Ameriško narodno premoženje.

WASHINGTON, D. C., 25. maja. Soglasno z danes objavljenim poročilom trgovske komisije znanša narodno premoženje Združenih držav sedaj petsto in petdeset tisoč milijonov dolarjev ter narašča vsako leto za petdeset tisoč milijonov.

NAJVEČJI AMERIŠKI VODLJIVI BALON

Slika nam predloča ameriški vodljivi balon "Los Angeles", ko pluje nad obalo države New Jersey.

Prebrisan slepar pod ključem.

Robert Whitman, ki je nastopal kot plemeni-taš, je baje oplenil petdeset žensk za nekako milijon dolarjev. — Aretiran je bil po dveh letih uspešnega "delovanja."

PHILADELPHIA, Pa., 25. maja. — Robert Whitman, ki je nastopal kot "lord Beaverbrook" je bil aretiran večerj v nekem tukajšnjem hotelu. Glasi se, da je okradel ženske v različnih delih dežele za nekako milijon dolarjev.

Whitman, kojega žrtve so ga zasledovale od mesta do mesta po celem kontinentu in kojega glavni znak je bil radodarnost naram natakarnjem in hotelskim uslužbenecem, ni kazal niti najmanjšega presenečenja, ko je bil aretiran.

Včeraj zvečer se mu je posrečilo izogniti se aretaciji v Atlantic City, a danes sta tukaj dva detektiva preprečila njegov beg.

Detektiv Brown je pozneje izjavil, da mu je ponudil Whitman \$10,000 kot odkupnino, da ga izpusti. Slične svote je obljubil tudi drugim. Mesto tega pa so našli sleparja na avtomobil ter ga odvedli na centralno policijsko postajo.

Ta aretacija je končala eno leto trajajoči lov, katerega so vprizarjali detektivi iz St. Louisa, Minneapolisa, Buffala in San Francisa.

Na policijski postaji so ga takoj odvedli v detektivski urad, kjer so ga konfrontirali z detektivom Gibsonom. Slednji mu je pokazal dve leti staro zaporno povelje, v katerem je obdolžen, da je odnesel neki Mrs. Francis Camp nakit v vrednosti \$60,000.

Pred policijskim sodiščem, kamor so ga odvedli na to, je izjavil, da je njegovo pravo ime Herman Kruger. To ime je bilo za znamenovano na policiji kot eno številnih, katerih se je posluževal.

Whitman je odklonil vse nadaljnje informacije glede svoje osebe.

— Vse je moja lastna krivda, — je rekel. — Imam ženo in hčerko in nobenega vzroka ni, da bi ju zavlekel v to blato.

Detektiv Curtin, ki je zasledil Whitmana v Atlantic City ter nato izvedel, da se mu je posrečilo pobegniti, je sledil svoji žrtvi v Philadelphijo. Newyorški detektiv, v spremstvu detektiva iz Philadelphije, je vprizoril nato lov po vseh hotelih. Iskanje je bilo omejeno na hotelske brivnice, ker je bilo detektivom znano, da daje Whitman napitnine v znesku \$20.

Širjenje laži - amerikanizma.

Newyorški državni komisar za vzgojo je primerno ožigosal napačni amerikanizem. — Pretirane zahteve. — "Pruski duh" v Ameriki.

SYRACUSE, N. Y., 25. maja. — Frank P. Graves državni komisar za vzgojo, je rekel včeraj na banketu trgovske zbornice: Govori ob priliki 4. julija in džingovstvo nastopa danes kot čisti amerikanizem.

Nadalje je izjavil: Amerikanci se lahko marsikaj nauče od turje rojenega produkta amerikanizma. Beseda amerikanizacija je postala zelo priljubljena kot posledica vojne, in danes jo rabijo vsespovod, ne da bi imeli ljudje o tem najmanjši pojnm. Naziranje, katero ima narod danes o tej besedi v splošnem je džingovstvo.

— Zahtevajo, naj tujerodec čimprej pozabi svojo prejšnjo domovino ter postane "sto-procentni Amerikane". To pa je dejanski ničvredno in smešno naziranje glede velike misli. Spominja na doktrino "pruskega duha".

Velika nesreča v Monakovem.

MONAKOVO, Bavarska 25. maja. — Štiri in dvajset oseb je bilo ubitih in številni nadaljni so bili ranjeni, ko je zavozil danes na iztočnem kolodvoru potniški vlak v drugega, ki je čakal na postaji. Uničenih je bilo več vagonov stoječega vlaka.

Nesreča je bila posledica tega, da se ni vlak, ki je privozil na postajo, brljal za signale.

Iskanje je bilo uspešno in detektivji so sedeli na stolihi brivnice ter pozorno poslušali Whitmana, ko je pripovedoval briven, kako želi biti obrit.

Ko je Whitman pol ure pozneje vstal, so se mu približali detektivji.

— Hallo, Kruger, — je rekel detektiv Curtin.

— Kaj je to? — je vprašal Whitman ošabno ter zrl od onega detektiva na drugega.

— Well stvar je taka, — je pričel detektiv Brown. — Detektiv Curtin vas želi imeti radi onih \$85,000 v New Yorku. Detektiv Gibson pa čaka v občinski hiši z zapornim poveljem glede onih \$60,000 v tukajšnjem mestu.

— Dobro, — je odgovoril Whitman, — vaš sem.

Whitman je jako izobražen ter je baje dovršil dunajsko vsučilišče.

Najnovejši načrti gen. Pilsudskega.

Na Poljskem nameravajo uveljaviti diktaturo, da izvedejo potrebne "reforme". — Če ne bo dala narodna zbornica Pilsudskemu polnomoči, jih bo sam vzel.

VARŠAVA, Poljska 25. maja. Narodna zbornica ali Sejm se bo morala pod pritiskom "javnega mnenja" takoj po izvolitvi predsednika sestati, da da novemu eksekutivnemu uradniku posebne diktatorske polnomoči ter se nato raziti, ali pa bo dežela izpostavljena novemu resnemu položaju, ki bi vključeval nepostavno diktatorstvo. To je baje pomen izjave, katero je objavila včeraj časna vlada, kateri načeljuje profesor Bartel.

Soglasno z zadnjimi informacijami so protirevolucionarne sile izjavile, da so pripravljene sprejeti kateregakoli kandidata da preprečijo razkroj Sejma.

Če pa bi prijatelji Pilsudskega vztrajali pri tem, da nominirajo njega, je desnica v Poznanju pravljena boriti se proti vsakemu, ki bi skušal postaviti na krmilo države vstaša.

Med Poljaki je dosti reakcionarjev, ki izjavljajo, da bodo pričele poznanjske čete korakati proti Varšavi, v slučaju, da bi postal Pilsudski diktator.

Program je naslednji: — Prihodnji ponedeljek se bodo vršile predsedniške volitve.

Sprejele se bo posebno zakonodajo za silo.

Razpustilo se bo parlament ter dalo predsedniku polnomoč, da vlada eno leto deželi brez Sejma in senata.

Razpisane bodo nove volitve, če se ne bo zdelo primerno obnoviti diktatorske sile predsednika od leta do leta.

Izkrcanje dva tisoč ranjenih.

TOULON, Francija, 25. maja. Iz Casablance je dospela francoska bolniška ladja "Circassie" z dva tisoč ranjenimi in bolnimi vojaki na krovu.

Nova naprava Westinghouse Co.

PITTSBURGH, Pa., 25. maja. Westinghouse Electric Co. je objavila danes, da je izdelala \$5,525,000 za nove naprave v sedmih mestih. Te nove naprave se bodo nahajale v Sharon in Darry, Pa., v S. Louisu, Mansfield, Detroit, Mich., East Springfield, Mass. in v East Pittsburghu.

ABDEL KRIM PROSI ZA MIR

Abdel Krim je baje naprosil Francoze za mir. — Pariz pravi, da je prodal Abdel Krim sebe in svoj narod Franciji. — Kabinet bo danes odgovoril. — Maroška plemena zapuščajo svojega glavarja. — Zadnji napori.

PARIZ, Francija, 25. maja. — Abdel Krim je zopet naprosil za mir. V sedanjem času pa ne name-rava staviti pogojev. Izročil je sebe in svoj narod velikodušnosti in usmiljenosti francoskega naroda.

Njegova prošnja je bila poslana governerju Steegu potom francoskega zdravnika dr. Parenta, ki je prišel v rifske ozemlje v namenu, da prouči razmere med jetniki in ki se je vrnil tjakaj, da privede s seboj Abdel Krima.

Odgovor francoske vlade bo najbrž objavljen še danes po zaključeni seji kabineta.

Medtem pa se nadaljujejo vojaške operacije. Napredujoče sile ne zadenejo na nikak odpor. Francozi so prodrli v deželo Beni Zerual plemena, severno od Uerga reke. Podvrženje plemena je neizogibno.

FEZ, Maroko, 25. maja. — Francoski armadni glavni stan je danes sporočil, da polagoma zapuščajo Abdel Krima plemena, ki so mu dosedaj verno stala na strani ter podpirala njegovo stvar. Trde, da je zavzelje Targuista, o katerem je rekel Abdel Krim, da je nezavzet, zelo vplivalo na različna plemena ter pospešilo gibanje za predajo na milost ali nemilost.

Džeala pleme, eno najbolj mogočnih v Maroku, ki je dosedaj zvesto podpiralo Abdel Krima, se baje ni hotelo odzvati njegovim nujnim pozivom naj pošlje nadaljne čete v boj proti Francozom in Špancem, češ, da želi ohraniti svoje bojovnike za obrambo lastnega ozemlja.

Tukajšnji francoski glavni stan ni mnenja, da je Abdel Krim resnično pripravljen zapustiti boj. Po mnenju generalnega štaba bo nudil zadnji in obupni odpor v naravnost nedostopnem zapadnem koncu rifskega ozemlja, kamor mu bo skrajno težko slediti. Tam pa se bo moral, obkoljen od francosko-španskih čet, udati prej ali pozneje.

Po mnenju francoskih vojaških krogov, se bo udal prej kot pa se je pričakovalo. V podporo tega naziranja navajajo uspehe dosedanje kampa-nje, ki so baje večji kot pa so jih smatrali mogočim v času, ko je bila kampanja otvorenja.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

Jugoslavija:

500 Din. — \$ 9.45 2000 Din. — \$37.00
1000 Din. — \$18.60 5000 Din. — \$92.00

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštna hranilnica" v Ljubljani.

Italija in zasedeno ozemlje:

200 Lir — \$ 8.90 500 Lir — \$21.25
300 Lir — \$13.05 1000 Lir — \$41.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 Lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben post.

Vrednost Dinarjem in Liram ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roka.

Pošiljave po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—.

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK.

Telephone: CORTLANDT 4687.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

